

Taxa postală
plătite în num.
No. 224.713-929

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 18.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
detések díjszabása szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
szóhadóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

és szerkesztő
Bodona

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Millo 18.

Ara 5 lej

Szombat, 1933 november. 18.

5694. ÉV XVI. ÉVF.
CHESVAN 29. 259 SZÁM.

elentőségének na-
elentene egyuttal

len német-francé-
ások?

ban bizonytalan
a párizsi híradás,
politikai körökben

fűznek a köz-
tárgyalások

szához.

engyelországi ve-
talan feltevés még

geket mutat. Ez-
re a Temps arra

álljon elő konkrét
részről meg fogják

at. Franciaország
tségi keretben ki-
rtja magának a jo-
yalások menetéről

egészeit.

rikai rezerváltás

g reménytelen vel-
és Amerika leg-
kölpolitikai kérdé-

gnap miniszterta-
kölpolitikai hely-
várgott hírek sze-
talos lépés előtt

minő iniciatívába.

dejtü távirata sze-
körökben az a fel-
a jövőben nem

ai politikát érintő
érdekében egyez-

zó leszerelési kon-

relés esélyeit igen

meg. Néhány de-
a készülődik, haza-
ság munkája las-

Egyidejű jelenté-

küldött lemondó

főtávkarságnak s

ását nem is fogja

amíg a főbizottság

észesését. Egy má-

fennáll a lehető

relési konferenciá-

ber 4. előtt össze-

lékségét s azon be-

lékát.

raít

3 előnye van:

örendüt kap!

lesz! 3. Kész-

és hitelbe

ek mellett vá-

és RETI

R. T.

restji, Brasov.

és Lapkiadó
ar. Strada Bar-
13. Telefon: 9-7

Tombol a demagógia

Még jóformán ki sem írták a parla-
menti választásokat, máris orgiát üli az
országban a legarcátlanabb választási
demagógia.

Mindégik nagyszájú pártvezér az an-
tiszemizmust választotta zászlójául és
a zsidókérdést dobja oda a pártszenvedé-
lyek martalékául.

Ezen a választáson a zsidókkal akar-
ják kompromittálni egymást a marako-
dó pártcsokák.

Mintha ebben az országban nem volna
már más probléma, csak az, hogy a ki-
szemlézt és nyomorba döntött zsidóság
hogyan lehetne még egyet tisztítani.

Tele van a levegő fantasztikus hazug-
ságokkal. Rejtélyes nemzetközi zsidó maf-
fiáról, amely bukaresti magas kapcsola-
tai révén kormányt buktat, kormányt
nevez ki és egyáltalában dirigál az or-
szágban.

A demagógia rekordját Goga tartja,
aki azzal a rémséggel indul a választá-
si küzdelembe, hogy a Duca-kormány
150.000 német zsidót akar Romániába te-
lepíteni.

Mit eszelesek az párt és pártvezér,
akit azon a címen támadnak, hogy a zsi-
dókhöz huz?

Kétségbeesve tiltakozik e „szörnyü-
ség” ellen és tilt a gyanúnak árnyéka
se essen reá, ő maga is beáll útni a nagy
dobot az antiszemita körusba.

Igy készülnek a választások a mi sze-
renesenél bőrünkön.

Hát mi vagyunk mi, Románia dolgo-
zó és agyonnyomorított zsidói? Gyalázat,
amit egymásra kennek a pártvezérek,
hogy a konkrét való konkurensüket meg-
szegényítsék?

Hát kötelesek vagyunk mi túrni ezt
a játékok amit a hátkunkon játszanak.

A romániai zsidóság, amely önálló ki-
sebségi politikát követ, nem zavarja az
urak vadászát a hatalomért.

Hagyjanak bennünket békén és keres-
senek maguknak más vadászterületet.

Rövidlátás, vagy cselekedés?

A lengyel-német közeledés híre mel-
tán hozta meg az európai külpo-
litika és diplomácia irányító központját:
Párizst.

Az első pillanatban ördögi cselekedést,
vagy a lengyel diplomácia rövidlátásá-
nak olyan mértékeltenséget sejtettek a
váratlan közeledés mögött, ami az utó-
bbi évek diplomáciai történetében, — mely
pedig nem nélkülözi a meglepetéseket —
szinte egyedülálló.

A francia sajtó és a francia diplomá-
cia idegessége az első pillanatokban ért-
hető volt. A Quay d'Orsay áruháza szima-
tot, hitlerista cselekedést, amely különö-
sebben alkalmas lehet arra, hogy az
anélkül is feszült, sőt felborulással fenye-
gető európai helyzetet a végső és tragi-
kusan véres kifejlés felé vigye.

Az a körülmény, hogy a francia sajtó
hangja mára már alábbhagyott és híg-
gadtan, szinte fölénytel me a né-
met-lengyel közeledés, helyesebben köze-
ledésre való igyekezet esélyeit, azt lát-
szik bizonyítani, hogy a lengyel-német
közvetlen tárgyalások megindulása kor-
ántsem a hitlerista külpolitika és diplo-
mácia koncepciójának való behódolást
jelent, hanem ellenkezőleg: ezt a kör-
mönfont és mindenre kapható diplomá-
ciát nyílt szívválassza akarja kényszerí-
teni.

Hogy Hitler nem ösztönte bekeszandé-
kokkal kereste és forszirozta ki a lengyel-
német közvetlen tárgyalásokat, az nyil-
vánvaló. Az egész közeledési akció esu-
pán egyik láncszeme ama hitlerista fogá-
soknak, amelyeknek meg van az a szá-
nalmas hibájuk, hogy túlságosan átlát-
szoak.

Azzal, hogy Hitlerék belementek egy
közvetlen lengyel-német diplomáciai tár-
gyalásba: a nagyhatalmak felé igyekez-
nek hangulatot kelteni s e hangulaton
kérésztől Franciaországra próbálnak nyo-
mást gyakorolni, melynek diplomáciaja
mindezeideig mereven zárkózott el a köz-
vetlen tárgyalásoktól.

A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa elfogadja Vaida lemondását és Maniut jelöli pártelnöknek

**Vaida is várni fogja ma reggel a Bukarestbe érkező Maniu
Gyulát. A liberális párt meghosszabbítja a moratóriumot
és szélesíti a konverziót**

Bucuresti-Bukarest, november 17. Az
Uj Kelet tud. A hivatalba lépett új
kormány már megkezdte a folyóúgyek
intézését. Duca tényleges kormányzá-
sának egyik érdekességének tekintik,
hogy a kormány rövid időn belül ren-
deletet ad ki, mely a mezőgazdasági
moratóriumot nyolc hónappal meghos-
szabbítja és kiszélesíti a konverziót.
Ez az értesítés ellentmond azoknak a
híreknek, melyek szerint a liberális
kormány fel kívánja függeszteni a kon-
verziót és szabad utat enged az adóssá-
gok behajtásának.

Bár az eredeti terv szerint a parla-
mentet feloszlató és az új választáso-
kat kiíró dekrétumnak ma kellett vol-
na megjelennie, a politikai pártok hiá-
ba várták a Monitorul Oficialban a
királyi dekrétumot. Ezzel az a terv
sem valósítható meg, hogy az új választá-
sokat december 17-re kiírják. Lehet
azonban, hogy holnap mégis megjele-
nik a dekrétum, ami mindazonáltal azt
jelenti, hogy a választások megtartása,
ha kis időre ugyan, de eltolódott.

Az új törvényhozó testületet január
17-én nyilván meg. A liberális kormány
ezzel előkészíti a pénzügyi reformokra
vonatkozó törvényjavaslatot.

Osztoztatják a képviselő mandátumokat

Dinu Bratianu ma írta alá első pén-
zügyminiszteri körlevelét, amelyben a
végrehajtó közegetek arra kéri, hogy
emberségesen és tisztességesen bánja-
nak az adófizetőikkel.

A miniszterelnök egyébként a párt
vezetőségének néhány tagjával a kép-
viselői és szenátor mandátumok elosz-
tásán dolgozik. Ennél a beosztásnál ér-
vényesül az az elv, amelyet a kormány
első minisztertanácsa magáéva tett és
pedig, hogy a prefektusi, polgármes-
teri állásokba kinevezett pártemberek
nem választhatók be a kamarába. A je-
löttek között feltűnően sok lesz a fiatal
erő, különösen a csatolt területeken. A
liberális párt vezérkarának nagyrésze
már jogszertint szenátor és ezeket csak
a választási kampány sikerére való te-
kintettel jelölik, a választások után
csak jogszertint szenatorságukat fog-
ják megtartani.

Duca egyébként ma Dobrescu Deme-

ter fővárosi polgármesterrel tárgyal,
aki továbbra is megmarad — a király
kivánságára — polgármesteri széké-
ben, amelyet már öt éve az összes pár-
tok melegezésére tölt be. Duca és
Dobrescu tárgyalásai egyébként a vá-
ros további fejlesztésére is vonatkoz-
tak.

Duca ma tisztelgő látogatást tett az
összes pártvezéreknek. Élénk feltűnést
keltett politikai körökben, hogy a mi-
niszterelnök George Bratianu nem lá-
togatta meg. A miniszterelnök Vaidá-
val a megoldásra kerülő folyó ügyek-
ről hosszasan tárgyal.

Bucuresti-Bukarest, november 17.
A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa
Vaida lakásán megbeszélést tartott, a
melyen a választási manifesztumot
megfogalmazták és a választási takti-
kát tárgyalták meg. Azonkívül kijelöl-
ték a párt központi választási bizottsá-
gát és körlevelet küldtek a körzeti we-
zetőkölz a választáson való agitáció
módjáról.

Vaida dénteken este Kolozsvárra ké-
szül, választásai azonban, hogy ez az utá-
zása elmarad, hogy szombaton reggel
ő is várhassa Maniut az állomáson. Az
éjszaka folyamán valószínűleg ülést
tart az elnöki tanács, melyen foglal-
kozni fognak Vaida lemondásával. Hír-
szerint az elnöki tanács a lemondást el-
fogadja és Maniut ajánlja új pártel-
nöknek.

Bucuresti-Bukarest, november 17.
Titulescu még mindig az ágyat őrzi.
Láza már alább szállt, de még ma sem
jár be a minisztériumba és nem vesz
részét a válság lebonyolításában.

— **Megbukik a francia kormány.** Pá-
rizsból jelentik: Ugy a Leon Blum veze-
tése alatt álló marxista szocialista de-
mokrata csoport, mint Renaudel neoszoc-
iálástái szembehelyezkedtek a Sarraut-
kormány pénzügyi szanálási tervével.
Politikai körökben bizonyosra veszik,
hogy a kormány a jelenleg a kamarai
pénzügyi bizottságban megvitatás alatt
álló szanálási javaslatokhoz nem kapja
meg a szükséges többséget, távoznia kell
helyéről. Sarraut utódjaként a betegsé-
géből nemrég felépült és jelenleg még
Délfraanciaországban üdülő Herriot volt
miniszterelnököt emlegetik.

szág ebben a reá nézve oly döntő jelen-
tőségű kérdésben nem hajlandó semmi-
féle koncesszióra.

Hitlerék a közvetlen tárgyalásokkal
főleg Párizsban és Moszkvában, valamint
a kisanant fővárosaiban akartak nyug-
talanságot kelteni.

Könnyen meg lehet azonban, hogy ez
az inkább korlátolt, mint ravasz taktika
visszafelé fog elsülni és a lengyel-német
közvetlen tárgyalások kudarcra, vagy fél-
sikere még az eddigig is szorosabbra
fogja fűzni egyrészt Párizs és Moszkva,
másrészt Párizs és a kisanant államainak
elszigetelő gyűrűjét Németország
körül.

Lengyelországnak el kellett fogadnia a
hitlerista közeledés átpacifista próbálko-
zásait; valószínűtlen azonban, hogy ezt
rövidlátásból tette volna. A lengyelek
tisztá vizet akarnak öntetni Hitlerrel a
pohárba, s amikor ki fog derülni, hogy
ez a víz nagyon is zavaros: a tárgyalások
meghíusulásának ódiumát teljes egészé-
ben Berlinre fogják hárítani.

VILÁG TÜKRE

Amerika és a fajvédelem

*Georg H. Earle, a Bécsbe
detasált amerikai követnek egy
újságíróval folytatott érdekes
beszélgetése adott anyagot az
alábbi cikkhez.*

Mostanában jöttem Európába, —
mondotta a követ — és eddig közvetlen
tapasztalatokból nem ismertem az új
világreszt. Roosevelt elnöknek az a
célja, hogy az európai követség és kon-
zuli posztokra lehetőleg olyanok jöjje-
nek, akik még nem látták Európát. Azt
akarja az elnök, hogy minél többen le-
gyenek a diplomáciai pályán működők
között az európai gazdasági, politikai
és kulturális élet ismerői. Már nem
elégcsúgnak meg azzal, hogy beüljenek az
irodába, hogy megjelenjenek a kor-
mányfők estélyein, hanem bejárjuk az
országot, ahová detasáltak és alapos
munkával szerzünk információkat ar-
ról, ami az egyes országokban létezik
és ami várható. En magam is Clifforth
követségi titkárral és Shallenberger
ezredessel, követségünk katonai áttasé-
jával bejártuk az osztrák provinciákat.
Leszálltunk Münsben, Salzburgban,
Innsbruckban, Bregensben, Klagenfurt-
ban, Grázban és Eisenstadtnban. Csak
azután tértünk vissza Bécsbe, ahol az
anyagot összeállítottuk és rendszerbe
fogaltuk. Tíz napig tartó tanulmányi
wolt ez, amit természetesen folytatni
fogunk. Úgyanezt a módszert követik
más országokba kinevezett követségi
embereink is. Olyan a kurzus ma Ame-
rikában, hogy nem lehet mellőzni a
világ többi részét. Egyelőre Roosevelt
nek meg kell valósítania amerikai prog-
ramját, az természetes, de e program-
mon túl már most gondol arra, hogy
a többi világgrészekkel való gazdasági
és kulturális kapcsolatokat ki fogja
mélyíteni. Amióta az Egyesült Álla-
mok alkotmányát, amely a polgári sza-
badság egyik leggyönyörűbb dokumen-
tuma, megteremtették, soha még annyi
nagy koncepció nem érelődött meg az
Unió politikai és gazdasági intézőinek
soraiban, mint ezekben a hónapokban.

Amerikai tudatában van annak, hogy
mint ipari államok együttese és mint
iparosított farmer birodalom példát mu-
tasson az egész világnak. Ez a példa
kell, hogy kihasson majd mindenüvé,
ahol a fejlődés komoly tényezőt jelent.
Nagy átalakító hatása alól nem von-
hatja ki magát a világ és Európa or-
szágai ipari és kulturális fejlettségük-
höz mérten kell hogy sokat átvegyenek
abból, amit Roosevelt meg akar és
nyilván meg is fog alkotni.

Ausztriai tanulmányutamon sokmin-
den iránt érdeklődtem. Többek között
azt is szerettem volna tudni, mi igaz
azokból a hírekből amiket általában
hallani lehet, hogy tudniillik Ausztriát
épigy megfertőzte az antiszemizmus,
mint Németországot. A vidéki városok
ban — ezt tapasztalatból mondhatom
— erről szó sincs. Bécs kivételével.
Ausztriában nincs antiszemizmus.
Engem ez a kérdés közelebről érdekelt,
hiszen Amerika történelme azt mutat-
ja, hogy a mi országunk lakossága 95
százalékban olyanokból származik, akik
kénytelenek voltak évszázadokkal az-
előtt elhagyni hazájukat és pedig val-
lasi, vagy politikai üldözöttek miatt.
Már ez maga is eléggé magyarázza,
hogy Amerika nem tud szimpatizálni
olyan országgal, amely zászlajára írta
a középkornak vallási és faji megkül-
önböztetést. Amerikában hiábavaló
mindenféle kampóskeresztes akció. Itt
a németek is tisztában vannak azzal,
hogy mit jelent az árja szempontokkal
telített politika. A mi országunkban
csak progresszív eszméknek van tala-
juk és azt hiszem, falrahányt borsó az
a sok pénz, amit ilyenfajta propagandá-
céljaira adnak ki.

AZ ELSODORT MÁRAMAROSI ZSIDÓSÁG

A szaploncai „kommunisták“

Sighet-Máramarossziget, nov. 17. (Az Új Kelet tud.) Szigeten, a „mozgalom“ban, a szaplonprolik között úgy beszéltek a szaploncai kommunista avantgarde-ről mint félistenekről. Nagyszerű fiuk — mondják suttogva és sok jelentőséggel — tartják a lelket a faluban.

Cionista körökben is ezzel magyaráznak. Nem szervezik meg a szaploncai ifjúságot, mert ott erős „kommunista fészek“ van. Az információk pontosak és megbízhatóak, nem érdemes fejfel neki-menni a falnak.

Hogy kimentünk Szaploncára, érdeklődéssel néztünk a találkozás elé.

Akik kétségbevonják a mozgalom létezését

Meghallgattuk még a mérsékelték véleményét, akik egyszerűen kétségbevonják

A vörös agitátor és beszemedres-gabbe

S ha még vannak aggályaid a tétel helyességére vonatkozólag, akkor felvonultatják az érvek egész légiját.

Itt vannak mingyárt a kommunista perek. A szigeti törvényszéken csupán pár hónappal ezelőtt tárgyalták az első kommunista pert. Gyerekek voltak a vádlottak, akik saját kezdeményezésből rópcédulákat akarta terjeszteni. De még mielőtt esinálhattak volna valamit, a rendőrség lefogta őket. S kik voltak? Szócs Béla, Griz Miklós, Irasztó Péter, Adler Aranka, Preizler Lajos, Szabó Zoltán és Kirlovsky Roland. Rendőrségi vallomás alapján ítélték el őket kisebb büntetésekre és a tábla egyrésztüket teljesen felmentette.

S a rendőrség magatartása. Ezelőtt, ha „vörösnap“ volt, a szigeti rendőrség őrizetbe vett egy esomó embert. A vezérigazgatóság preventív intézkedéseket kért és részletes raportot. Muszáj volt előállítani néhány embert, hogy mehhessen a chiffre: megtettük a szükséges intézkedéseket és előállítottunk és őrizetbe vettünk annyi és annyi gyanus egyént.

Amióta a szigeti rendőrség élén egy végtelenül őszinte és lelkiismeretes ember áll, megszűntek ezek az őrizetbevételek. Nincs semmi veszély, minek egy hiábavaló vegtura.

Szaploncán azért bizonytalanul fogtam hozzá. Tapogatózva és bátortalanul. Kommunista mozgalomról van szó, fiatal fiúk, határszelen, ki tudja...

Egy Pollák nevű fiatalembert fogtam meg, az egykori ifju Mizrahi elnökét. Néze, chávér, a városban beszélnek szaploncai kommunistákról, szeretnék egyet-mást megtudni rólok.

Pollák nem titkolódzó természet, s bevezetésül, egyszerűen elmondta azokat a részleteket, amelyek a máramarosi zsidó ifjúság harcainak egyes etappe-jait mutatják.

— Harmincan vannak, — mondja — többnyire iparos fiúk. Kommunisták és szörnyen összetartanak. Mi sem állunk tétlenül, a nyáron megcsináltuk a Mizrahit, helységünk is volt, asztalunk és lócsánk, rájuk való tekintettel a rabbi is jószemmel nézte a dolgot, a Mizrachi — mondotta a rabbi mégis csak jobb — de ők elkövettek mindent, hogy a mi munkánk megakadjon. A végén ők győztek és a mi egyesületünk feloszlott.

Hogy elindítottam — informátorom megy tovább. A szaploncai kommunisták munkásságáról igyekszik képet festeni és arról az alkotásvágyról, mely hajszolja őket. Már van beszemedrisük és Nachman, a „vörös agitátor“, a gabbe. A mult kor is... De itt meg kell állani egy pillanatra. Mert az a mi a multkor történt, erős fényt vet Máramaros legfőbb jellemvonására: az asszimilációra.

A máramarosi asszimiláció

Mert Máramaros asszimilál. Beolvast és áthonosít mindent és mindenkit. A köz rendőrt, aki jiddisül beszél, a tisztviselőt, aki spere nélkül a tollat sem moztatja meg, a katolikus papot, aki Talmud Tóra pénzeket kezel és a véresszájú antiszemita vezért, aki zsidókkal kvatterkázik és fizeteti a cechet...

Látni kell itt a rutén papot, akinek olyan görnyedt a háta, mint a biztrai zsidó mészégetőnek, aki egyhuzamban egy álló hétig nem mozdul el az izzó katalan mellől. Azt a rutén papot, aki félnapokat tölt a sakternél, egyetlen jóbarátjánál, nézi, hogy tanítja az a gyermekeket és könnyeket hullat amikor a gyerekek gyakorolják a heti szidrárt: „Vááni, choes

a máramarosi kommunista mozgalom létezését. Ezt az elgondolást a következő indokokkal támasztják alá:

Hogy Máramarosnak nincs gyáripara, ipari munkásság nélkül pedig nincs mozgalom. A paraszt Máramarosban olyan fejletlen kultúrnívón áll, hogy nincs vele mihez kezdeni.

Hogy a vezetők egyáltalán nem díszkedhetnek „forradalmi multtal“ és sohase lehet róluk tudni, hogy a jelen pillanatban kihez állanak legközelebb: a szigurancahoz, a vagy a mozgalomhoz.

S végül, hogy a központi szerveknek szükségük van Máramarosra, mint neutrális területre, mert ezen a határon bonyolítják le a kurirszolgálatot. Mozgalmi munka Máramarosban a határátkelés meg szigorítását eredményezné, amit a központ nem akar megkockáztatni.

Ich bin dich metrich mit máju k'vire, aber mit dájn mitter Ruchel hab ich nischt ázaj getun...“ S zengő szopránon fujják a fenséges legendát, a rablánera vert és száműzetésbe kergetett zsidókról, akik elhaladtak Ráchel sirja mellett a bethlehem-i uton, megestet rajtuk az ősanya szíve és könyörületért esdekel a Fenséges Trónus előtt...

A máramarosi kommunista is asszimilálva van, mert koncessziókat tesz és moz

Egy szappanba rejtett levél leplezte le Brandaburat, a rettegett banditát

Detektivregénybe illő hajszja és revolvertüz után tartóztatta le Brandaburat a bukaresti rendőrség

Bucuresti-Bukarest, november 17. Az Új Kelet tud. Brandaburat, az enyedi fegyház szállító autójából kiszabadult banditavezért letartóztatták és ártalmatlanná tették Bukarestben. A letartóztatásnak rendkívül érdekes előzményei vannak. Brandabura, mikor sikerült Nagyenyedről megszöknie Bukarestbe utazott. Régi cinkostársai nak egyrésze azonban börtönben ült. Így a vacaresti börtön lakója egy Abramovici nevű bandita, aki Brandaburának leghűségesebb társa volt. Eppen ezért Brandabura üzenetet küldött Abramovicinak, amelyet egy darab szappanban rejtett el. A vacaresti fegyház igazgatója azonban, előrelátva, hogy Brandabura feltétlenül üzeni fog valamit Abramovicinak, minden küldeményt kontrolláltatott. A szappant is apró darabokra vágta és a következő pár sort találták benne: „Légy nyugodt. Megtámadjuk a szállító autót“. Ez a levél árulta el, hogy Brandabura Bukarestben tartózkodik és atakkot akar intézni a vacaresti börtön szállítóautója ellen, cinkostarsa kiszabadítja sára.

A rendőrség rendkívül bonyolult nyomozás után jutott el Brandabura rejtékhelyéig. Szerdán reggel Franculescu rendőrfelügyelőnek sikerült le

tartóztatnia Brandabura cinkosát, Fránzoit, akit akkor csíptek el, amikor egy cinkosával akart találkozni. Fránzoit letartóztatása után nyomrajutott a rendőrség, mert egész sereg olyan gyanúsleltű embernek a címe került a rendőrséghez, akik valaha összeköttetést tartottak fel a banditavezérről. Egy külvárosi negyed kis házában volt a banditák találkahelye, amelyet a hajnali órákban rendőrök vettek körül.

A bandita reggelig váratott magára, de végül mégis megérkezett és kétszeri kopogtatással adott jelt társainak, akikről azt hitte, hogy a szobában tartózkodnak. A szobában azonban rendőrök voltak, akik elől Brandabura elmenekült, az ablakon keresztül. Izgalmas hajszja kezdődött ezután, melynek során Brandabura is a rendőrök is, több revolverlövést adtak le. A bandita lövései célt tévesztettek, nem így azonban a rendőröké, akik megsebesítették a banditát. Brandabura ezután önként megadta magát üldözőinek. Brandabura négy rablást ismert be, de a rendőrség azt hiszi, hogy a felderítetlenül maradt gyilkosságot, amelyet a Grivițăban lepleztek le, Brandabura és cinkosai követtek el.

Az arab exekutívé ingadozó politikája teljes zürzavart idézett elő a palesztinai arabok körében

A mérsékelt arab politika vezére kilépett az arab exekutívéből

Jeruzsálem, november 17. Az arab exekutívé legutóbbi ülésén elhatározta, hogy proklamációt intéz az arab néphez, és abban elismerését fejezi ki a tömegeknek az általános sztrájk során a kormányval szemben tanúsított hősi és ellenállása fölött. Ezenkívül választ iratot készítenek a gyarmatiügyi miniszter legutóbbi nyilatkozatára.

Mint ismeretes, a legutóbbi zavargások során az arab exekutívának három tagját letartóztatták, névszerint Auni Bey Abdul Hadit, Jamalel Husseinit és Izzak Daarwazat. A letartóztatott arab politikusok helyébe Ishac Darvishit, a főmufti unokaöccsét, Omar

Salen el Barguthy ügyvédet és Ejsa el Bendak keresztény arab lapszerkesztőt neveztek ki az exekutívé tagjaivá. Ejsa el Bendak röviddel ezelőtt Párizsban folytatott tárgyalásokat az ottani arabokkal, a palesztinai zsidók elleni harc metódusai tárgyában. A tárgyalásokon a nemzeti szocialistákhoz közelálló arabok is résztvettek, akik egyenesen Berlinből jöttek Párizsba. Ez a körülmény megerősíteti lát-szik azt a híradást, mely szerint a ná-ciknak aktív szerepük volt a legutóbbi arab zavargások kibontakozásában.

A mérsékelt arab körökben nagyfokú elégedetlenség uralkodik az arab ex-

Eredeti vagy utánzat?

Egyes cégek megkísérelték a „NIVEA“ készítmények utánzását, hasonló elnevezés alatt és az ismert kék csomagolás felhasználásával. Kérje mindenütt csak az eredeti

NIVEA-CREMET

és utasítson vissza minden utánzatót. Csak a „NIVEA“-CREME és „NIVEA“-OLAJ tartalmazza a bőrökön, bőröpoló „EUCERITET“ Ez teszi pótolhatatlanná, — utánozhatatlanná.

galmi munkát végez „máramarosi módon“.

Hogy is meséli Pollák:

— Kommunistáink a nyilvánosság előtt is mutatkoztak. Defiláltak. Nehány héttel ezelőtt történt, amikor a rabbi házában esküvő volt. A kommunisták fel-díszítettek lovakat és szép sorban, lóháton kivonultak a hosszumezői állomásra a rabbi elé. A rabbinak sulem-ot adtak, keztesókoltak és ők alkották Hosszmezőtől Szaploncáig a díszkíséretet.

Majd:

— Fényes esküvő volt a rabbi házában. Sokszáz vendég volt jelen. A nagy imaházban terítettek, külön asztalt a kommunistáknak, s a vacsora végeztével a menyasszony elé járultak, hogy zsebken-dőbe fogózza mieve-táncot ropanak...

Kommünizmus: attól függ, hogy hol

A szaploncai kommunistákról és működésükről informátorom még elmondott

egy-et-mást. Hogy a beszemedrisbe jönnek össze, könyvtárunk van, Hendele, Peretz, Asch és a jiddis irodalom színe-java. Érdekes: nem is olyan régen kiadták köl-esönbe a könyvtár egy részét a szigeti betárnak és a szigeti revizionisták tudás-ban és zsidóságbán gyarapodtak a szaploncai kommunisták könyvtárából. Így magyarázza egy fiatal szigeti újságíró: — Hogy mit takar a kommunizmus, vagy az, amit a gyűjtőnév alatt értenek, az mindig attól függ, hogy hol van. Moszkvában ötéves tervet, Máramarosszigeten azt a gesztust, amivel a diák szombaton cigarettára gyújt, vagy sonkát visz haza és Szaploncán zsidó fiukat, akik elolvassák Salom Asch trilogiját...

A szaploncai kommunistákkal való szenttől-szembeni találkozásom elmaradt. Nem sajnálom. En már átestem a haszkala Sturm und Drang-ján.

Schön Dezső

kutivé által inaurált új kurzussal szemben, mely az erőszakot sem vissz-szariadó radikális politika útjait köve-ti. E politikának tragikus következmé-nyei arra készítették Boulos Effendi Sheadeht, a „Meraat el Shark“ című mérsékelt arab lap szerkesztőjét, aki egyben a radikális politika ellen har-coló irányzat vezére is, hogy lemond-jon az arab exekutívében viselt tagsá-gáról. Sheaden jóelőre figyelmeztette az arab exekutívét a zavargások követ-kezményeire, de minden fáradozása hiábavalónak bizonyult. Lapjának leg-utóbbi számában rámutat arra a zür-zavarra, amely a sztrájk és a zavargá-sok körüli tárgyalásokat kísérte. Vá-zolja azokat a tárgyalásokat, melyek a „mindenáron“ való tüntetés elhatá-rozására készítették az exekutívét. „Ami-akor azonban látták, — írja többek kö-zött —, hogyan lép fel a kormány a tüntetőkkal szemben, az exekutívé tel-jesen megzavarodott és egyszerűbe fel-adta álláspontját. A gyarmatiügyi mi-niszter rádióbeszéde a haifai kikötő megnyitása alkalmából világosan mu-tatja, hogy az angol Palesztinapoliti-kát nem lehet megváltoztatni és a kor-mány elég erős ahhoz, hogy a rendet fenntartsa és a törvényeknek érvényt szerezzen. Az arab exekutívé tagjai a kormány eme magatartásával szemben gyáván megfutamodtak a helyszínről és az összes tervbevett manifesztáció-kat bizonytalan időre elhalasztották. Ez a magatartás sokkal többet ártott az arabságnak, mintha hozzá sem kezd-tek volna az egész játékhoz.

Sheaden cikke nagy feltűnést keltett egész Palesztinában.

Jeruzsálem, november 17. A jeruzsálemi arab lapok jelentése szerint Abdu-lah emir Transzjordánia uralkodója október 18-iki datálással memorandumot intézett Sir Arthur Walchope pa-lesztinai főkormányzóhoz a palesztinai zsidó bevándorlás szabályozását illető-leg. A palesztinai főkormányzó válasz-iratában tiszteletteljes hangon, de a leghatározottabban visszautasítja a be-avatkozást a palesztinai mandatárius politika ügyeibe. Ezzel szemben meg-hívást intéz az emirhez Transzjordánia köz-biztonsági kérdéseinek megbeszélésére. Abdullah eleget is tett a meghívásnak és jelenleg Jeruzsálemben tartózkodik.

BUTOR

mielőtt vásárolna, okvetlenül tekintse meg

BERKOVICS műasztalos üzemét,

Str. Eminescu (v. Fadrusz János ucca) 2., hol a legújabb modellű és saját ízlése és elgondolása szerint készíti el. Legmodernebbül felszerelt műasztalos-üzem.

Rezsimváltás a kávéházakban, a klubokban, az uccán és mindenütt...

Zsákba futás, lepény evés, karika dobás és hasonló érdekes attrakciók...

Cluj-Kolozsvár, november 17. (Az Új Kelet tud.) Fizetésképtelen lett a cég. A részvénytársaság elnöke új igazgatót jelölt ki. Erőskezu, koncepciózus igazgatót, aki a szétzilált üzletet újjászervezte, megerősítse, a konkurenciákat agyonüsse. Az új igazgató aztán kiadja a jelszót: minden helyre új embert. Új kiszolgáló személyzetet, új pénztárkezelőket, új könyvelőket, új éjjeli őröket, új portást és új takarítónőt... A központi fűtéshez új mechanikust a szobafestéshez új színeket...

Rezsimváltás. Es miután alapjában véve kis helyiség az, ahol ez most lezajlik, a cégnél történt változásokról szelvényben hosszabban beszélnek. Az új rezsim embereiről suttognak, tárgyalnak, pletykálnak. Általános terefere: ki lesz az új cégvezető, az új főkönyvelő, az új irodaszolgálat... Kávéházakban, mulatókban, klubokban, az uccán és minden más helyen, amelynek valami köze van a nyilvánossághoz, forrong az új rend, a rezsimváltás...

Állandó bridzsparti három tagja általában rómizik. Nincs negyedik a bridzshez.

Az újságíró kibicél és új hírekkel szolgál.

Az új prefektus az ismert kolozsvári ügyvéd lett.

Az egyik ur valaha szeretett volna prefektus lenni, elesodálkodik:

— Mit nem mond... Hallatlan!... Hand...

Két ember teletáblán maradt. Duplán tőprenek.

Az egyik: Maniu párti képviselő volt. A másik... averescanus. Most alaposan teletáblán maradtak.

A rezsimváltás jelenségei közül felsorolunk néhány jellemző attrakciót: lepényevést, zsákba futást, karikadobást... Ezeket a műveleteket gyakorolják az új cégvezetők, kiszolgálóik és pénztáros-kassziszok közvetlen ismerősei. Például.

Zsákba futás. Az ismert, magasállású rendőrtisztviselőről mindenki tudja, hogy őszinte híve és támogatója volt a Vasgárdának. Most a Vasgárdával bajok vannak. A Vasgárdát el kell nyomni és megsemmisíteni. A régi rokonszenvet tehát vagy el kell felejtetni — vagy pedig el kell vonni a konkvenciákat.

A magasállású rendőrtisztviselő a következő urak után startol a kávéházban: Egy komoly politikusnak számító volt főispán

egy volt szenátusi alelnök egy volt pénzügyigazgatósági ellenőr egy volt vezérfelügyelő.

Ezek az urak mindig liberálisok voltak és rövidesen jóállású, befolyásos urak lesznek.

A magasállású rendőrtisztviselő fut. Zsákban van a lába. A zsák nem engedi szaladni, de azért ő két lábával egyszerre ugrálva, megközelelti a távolságot, amelyről már-már azt hitte az ember, hogy nem éri el sohasem. Ez az ur azonban nagyon ért a zsákba futáshoz. Alighanem rövidesen beéri...

Lepényevés. Ismert ur ez is, mindenki tudja róla, hogy mikor Gheorghe Brațianu zászlót bontott, első volt a jelentkezők között. Most karon fog az uccán és mondja a következőket:

—Nézzé kérem, én mindig mondtam, Gheorghe helytelen utakon jár. Amikor a nagy párt mely ötven évig uralkodott az országban, valamint államesinynek minősít és éveken keresztül kitart az álláspontja mellett, pártszakadást idéz elő... Hát nem igaz? És nem lehet, pusztán csak azért mert valakinek Brațianu neve van, ezzel a névvel operálva, meghamisítani a régi ideológiát, megállíthatni, hatalomért könyörögni... Mikor lecsatlakoztam hozzá, régi összeköttetésem kényszerítette rá... De én idején észrevettem. Hát! Istennek...

És a nagyon valószínű képviselői mandátum reményében, jóindulatúan ráz kezét...

Karikadobás. Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer egy ország, ahol választási beszédekben a liberálisok gyakran olyan nagy urak neveit istenítték, akiknek kezei nagyon nagyon messzire nyúlhatnak el. És volt ebben az országban egy ember, aki megharagudott arra a bizonyos szenátorra, aki valami csunyt mert

A világhír

az egyenletes jóminőség és a legnagyobb teljesítmény bizonyítéka. Sose vásároljon ismeretlen márkájú „olcsó” csövet. A párt megtakarított garas nem éri fel a bosszúságot, készüléke veszt szelektivitásban, hangerőben... Ez nagyobb teljesítményt akar rádiójától úgy az öt világrészben előnyösen ismert

TUNGSRAM

ajánlom.

csövet

kijelteni a száján a meseország leghatalmasabb uráról. Ez az ember letartóztatta, három hónapig a börtönben tartotta a háromlévelű liberális, akit csak akkor engedtek szabadon, midőn a választások már lezajlottak és a liberális ember nem beszélhetett már olyan csunya dolgokat... Fordul azonban a kerék és a liberális urból hamarosan újra valami szenátor főle lesz...

Éz az ur most néhány aranykarikát kért valahonnan kölcsön. És az aranykarikát hajigálni kezdte. Egy méltóságos, egy kegyelmes, egy nagyságos és még két méltóságos ur nyakába hajította a karikát... Egy virtuóz ügyességével, Zseniálsan... Öszintén kívánom, hogy sikerüljön neki... Így folynak a rezsimváltás következő lépésében kiírt versenyek kávéházakban, klubokban, uccákon... (b.)

A Népszövetség menekültügyi tanácsában nyolc helyet kapnak a zsidó szervezetek

Weizmann eredményes tárgyalásai Genfben

Genf, november 17. Lapunk tegnapi számban megírtuk, hogy dr. Chaim Weizmann a londoni zsidó világkonferencia nevében felvette a tárgyalásokat James Macdonalddal, a Népszövetség menekültügyi főbiztosával és Avenol népszövetségi főtitkárral a németországi zsidó menekültek nemzetközi segélyezése ügyében. Weizmann Chaim tegnap Arthur Hendersonnal, a leszerelési konferencia elnökével, valamint a népszövetségi mandátumbizottság Genfben idező tagjaival folytatott beható tárgyalásokat.

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint James Macdonald magáévá tette Weizmann álláspontját, hogy a menekültügyi igazgatósági tanácsban nyolc helyet biztosítsanak a zsidó szervezeteknek tanácskozási joggal. A népszövetségi főbiztos még nem készült el végleges programjával és csak az igazgatósági tanács első ülése és a népszövetségi tagállamok reprezentánsainak meghallgatása után fog programot adni. Már most felveszi a kapcsolatokat a nagyobb zsidó és nem-

zsidó szervezetekkel és személyiségekkel egy jelentős pénzügyi alapnak előteremtése érdekében. Érintkezésbe lép a tekintetbe jöhető kormányokkal a menekültek bevándorlásának és letelepítésének lehetővé tétele céljából és reméli, hogy a népszövetségi fórumok is támogatni fogják törekvéseiben. Még nem döntött afelől, hogy Genfben, avagy Lausanneban állítja fel a menekültügyi hivatalt.

James Macdonald ma Párizsba utazik, majd Londonba megy, hogy a francia és angol kormányokkal felvegye a tárgyalásokat. Elutazása előtt kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a londoni konferencián képviselt zsidó szervezetekkel a legteljesebb harmóniában akar együttműködni és párizsi és londoni tartózkodása során további tárgyalásokat fog folytatni a zsidó személyiségekkel.

Dr. Weizmann Chaim ugyancsak elhagyta Genfét és Zürichbe utazott, ahol a svájci zsidó hitközségek szövetségének végrehajtó bizottsági ülésén vesz részt.

„El kell törölni a kisebbségi sajtót, ha másképpen nem lehet megfékezni”

mondotta Colfescu ügyész Szász Endre sajtóperének főtárgyalásán

Cluj-Kolozsvár, nov. 17. Mostanában nincsen olyan nap, hogy legalább egy kisebbségi újságíró neülne a vádlottak padján. Reggel kilenc óráról kezdve ülnek a zsúfolt tárgyalótermekben, sokszor egészen délig, amíg végre sor kerül a tárgyalásra. Ma Szász Endre a Keleti Újság felelős szerkesztője került sajtó utján elkövetett igazgatás miatt a vádlottak padjára. Két esztendővel ezelőtt megjelent cikk került ma főtárgyalásra. A vád szerint Szász Endre 1931-ben egy vezércikkben védelmébe vett egy állásból elbocsátott magyarországi postamestert.

A postamestert sikkasztással vádolták és mielőtt fegyelmi eljárást folytattak volna ellene, minden előzetes vizsgálat híján, kitették az állásból. Az elbocsá-

tott postamester a dési törvényszéken beperelte a posta vezérigazgatóságát, de nem volt utiköltségre pénzre, hogy a tárgyaláson megjelenhessen. Ekkor egy levelet küldött a Keleti Újság szerkesztőségének, melyben feltárja helyzetét és kéri, hogy indítsanak gyűjtési akciót a támogatására. A levél alapján Szász Endre vezércikkét írt, amelyért aztán sajtóper indított ellene az ügyészség.

Colfescu ügyész több, mint egy óras vádbeszédben hosszán fejtegette a kisebbségi sajtó „kilengéseit”, mellyel az állam polgárokat állandóan izgatják a román állam ellen. A magyarok már nem is szabadsgot élveznek Romániában, — mondja Colfescu — hanem egyenesen szabadságot élveznek itt a kisebbség és mégis olyan

szellem fejlődött ki, amely a román állam ellen dolgozik. A büntetőtörvénykönyv 174-ik szakaszát kellene alkalmazni a jelen esetben — folytatja tovább Colfescu, — de inkább a Märzescu törvény 11-ik szakasza alapján hozzanak ítéletet, mert jobban illik a jelenlegi tétthez és tágabb körben lehet alkalmazni. A kisebb ségnek ilyen igazgatási nagy veszedelmet jelentenek az országra.

Dunca elnök közbeszól: milyen veszélyről beszél az ügyész ur?

— Nagyon esodálkodom az elnök ur kérdésén — válaszolta Colfescu. Nem tűrhetjük, hogy a kisebbségi sajtó megmétegyezze a polgárok lelkét. Milyen védelmet várhat háboru esetén ez az ország az októktől a fiataloktól, akik ezeken a cikkekken nevelődnek fel! El kell törölni a kisebbségi sajtót, ha nincs más mód a megfékezésére. Szász Endrének különben is állandó foglalkozása az igazgatás, melyet tervszerűen üz idegen állam részére. Szigoru megbüntetését kérem a vádlottnak büntett feldicsérése címén is, azért, mert a sikkasztással vádolt postamestert védelmébe vette.

Ezután dr. Klein Miksa védőügyvéd emelkedett szólásra. Már legalább huszadszor hallom e vádakat — kezdi el a beszédet. — Bármennyire is liberális a román alkotmány, annyira még nincs kifejlődve, hogy egyaránt alkalmazza a kisebbségekre is. Ezért harcol a kisebbség és ezt a harcát nem is adja fel mindaddig, míg ezt el nem éri. A kisebbség harca megengedett éppen úgy, mint ahogyan 1914 előtt harcolt jogaiért a román kisebbség. Az ügyész ur azt mondja, hogy Romániában lázonganak a kisebbségek. Nemrég bejártam az utóállamokat és azt tapasztaltam, hogy itt sokkal nyugodtabban viselkednek. Visszautasítja a büntett feldicsérésének vádját, mert a postamestert fegyelmi nélkül bocsátották el, tehát a felszólalás jogos volt. A gyűjtési akciót szintén nem lehet büntett feldicsérésének minősíteni. Kéri védelem felmentését.

Az utolsó szó jogán Szász Endre vissza utasítja az ügyészek azt a vádját, hogy tervszerűen foglalkozik igazgatással. Az impériumváltás óta mondja Szász egyszer sem hoztak ellenem jogerős ítéletet. Nem vagyok ellensége a román államnak, amint az ügyész ur azt mondotta. Ha ténylegesen annyit izgatná a polgárokat a kisebbségi sajtó, akkor 15 éve egymást kellett volna érjék a lázadások, míg ezidőig ilyesmi nem történt.

A bíróság az ítélet kihirdetését egy héttel elhalasztotta.

Melyik lesz a világ legelső nagyhatalma? Miért esik vissza Anglia? Kinek jut Kina gazdasági kizsákmányolása? Mitől függ Szovjetország fejlődése? Mindezekre érdekesen és realisan felel Horrakin: Mire tanít a gazdasági felrajz? című most megjelent könyv. Árs 40 lej. kapható az Új Kelet könyvosztályában.

Erdély központjában jól bevezetett, elkelő vevőkörrel rendelkező üzlet kibővítéséhez **aktiv társat keresek** Ajánlatokat „1 millió” jeligen a Rudolf Mosse Cluj, közvetít.

LIGETI SÁNDOR: A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY
34-ik közlemény

Ilyen és hasonló jóindulatú megjegyzések arra voltak jók, hogy az EWAG ügyét nemzetközi megbeszélésen vitassák meg. Kötőnk alkalom egy genfi kirándulásra. S még hozzá, keesegítő eredménnyel. Ez nem leszerelés, nem ki-rajapán konfliktus, nem adósságele-gezés. Ellenkezőleg. Valamilyen nemzet-közi kisajátítás lebegett a hivatottak sze-me előtt. Ilyen viruló, nemzetközi vál-lalat nem élhet a kormányok felügye-leti joga és beavatkozása nélkül. Örven-detes dolgot csinálhatnak belőle a köz-jó érdekében.

Pénzügyminiszterek, attasék, EWAG kormánybiztosjelöltek s a szokott kísé-ret szalonkocsijai gördültek Genf felé. Ralínékat még csak nem is értesítették, hogy mi készül.

2.

Nagy bajok voltak a földön. A bécsi és vele még néhány rokonszellemű egyetem lázbeteg lett. Az ostobaság ba-cillusai, melyeket a világháború utáni kor gazdasági és társadalmi állapotai olyan hatalmas rajokban termeltek ki, befészkeltek magukat a studentek és a tanári kar egy részének az agyvele-jébe is, akik megállapították, hogy a tudomány tanítása és tanulása csak „völkisch” alapon lehetséges. Ezt a tudományt azután csak völkisch fejek szívhatták be, cigányok, zsidók, kaffe-rek és más nem árja elemek kiszorul-tak ennek a tudománynak a csarnokai-ból.

Néhány, e bacillusoktól meg nem fertőzött komoly ember nem nyugodhatott bele azonban a dolog ilyen állar-potába. Ezek között Auer docens is, megvált a hivatalos katedrától s nem volt nehéz meggyőznie az EWAG igaz-gatóóságát, melynek különben ő is tag-ja volt, hogy az EWAG mintaszéri gyakorlati iskolái fölé alapítsanak egy új főiskolát: EWAG egyetemet.

A vállalat iskolapolitikája eddig is külön utakon haladt, eltért az állam-kerétől, melyek határain belül megvetet-te lábát. Iskolaköteles korig minden EWAG-gyermek az állam által előirt tanterv anyagát tanulta a telepek isko-láiban. A középfokú tanítás már telje-sen a vállalat érdekei szerint folyt, hi-szen jövőendő munkásai, hivatalnokai, vezetői kiképzését igyekezett biztosíta-ni. Így különösen a gyakorlati szakok-tatás elvei érvényesültek a különböző technikai és kereskedelmi tanfolyam-ron, melyek könnyű, világos, élvezetes módszerrel a hivatalos iskolák minden fölösleges ballasztját kivették s évek alatt kitünő gardát neveltek fel.

Ezen iskolák fölé tervezett most Auer docens olyan egyetemet, melynek diplomái ne képesítsenek senkit arra, hogy állami oklevéllel elérhető álláso-kat foglalhasson el, de amely annál kitünőbb vezetőket neveljen, akik is-merjék a mai kor problémáinak gyö-kerét, a társadalmi és gazdasági fej-lődés irányelveit s képesek legyenek arra, hogy befolyást gyakoroljanak ezeknek a problémáknak a helyes, egészséges megoldására.

Az egyetem ünnepléses felavatása európai, szinte világesemény volt. A legtöbb rádióállomás közvetítette az ünnepségen elhangzott beszédeket, melyek sorát Ralín nyitotta meg. Tap-soktól sűrűn megszaktatva, olvasta fel a mikrofon előtt az egyetem alapítási levelét. Világosan, tömören és lendüle-tesen jelölte meg az egyetem célját és szerepét az emberiség kulturális fej-lődésének irányában. Azután Elster Harry beszélt arról, mi is készítette az EWAG vezetőségét, hogy a kereskedelem és ipar tárgyát szolgáltatató anyagi javak mellett a szellemi javak termelé-sét is feladatává tegye. Az a meggou-dolás győzedelmeskedett e tárgy körül folytatott vitában, hogy az EWAG-nak olyan munkatársakra van szüksége, akik kellő áttekintést szereznek maguk-nak a vállalat egész termelési, forgal-mi és szükségletkielégítő működése és politikája felett, s akik ezért nem au-tomatikus, hanem lelkes és céltudatos munkát teljesítenek. Így remélhető

csak, hogy az EWAG folytonos kiter-jedése révén, esetleg rendszerének más vállalatok által történő átvételével, mindjobban megközelítsék az emberi-ségnek nyugodt, bőséges és rendszeres szükségletkielégítését, az általános em-beri boldogság ezen nélkülözhetetlen előfeltételét.

Azzal végezte beszédét, hogy ő, aki nem tartozik a tudomány vezérkarába, mint ennek az egyetemnek a professzo-ra, mégis szükségét érezte annak, hogy beszéljen, s ezzel adjon kifejezést meggyőződésének, hogy a tudománynak is, a gyakorlati működésnek is igazi célja az emberiség boldogsága. Kiván-ja, hogy ez az egyetem, mely mindket-tő összeműködésének köszönheti létét, váltsa is be azokat a reményeket, melyeket a haladó emberiség fűz hozzá.

Elster Harry nagy tetszéssel fogar-dott beszéde után az új egyetem első rektora. Auer professzor tartotta meg előadását, mely a jelen voltak feszült figyelmét keltette fel. Az előadás ké-sőbb külön lenyomatban került a nyil-vánosság elé, a lapok is bő kivonatban közölték, mégis azok részére, akiket esetleg érdekelhet, mi is közreadjuk rö-vid gondolatmenetét, annál inkább, mert ebben az előadásban kifejtett problémák mindenki által észlelhető je-lenségek voltak, s mert Auer profesz-szornak ezek megoldására irányuló jar-vaslatai a társadalmi fejlődés kényszer-

rü irányánál fogva később tényleg meg-is valósultak. A szakirodalomban beha-tóan foglalkoztak Auer professzornak szinte jóslatszerű kijelentéseivel és ez sokban járult ahhoz, hogy a szocioló-giai alapon nyugvó politikai tudomány nagymesterei közé emelték. Neve olyan körben jelentett tekintélyt, melybe a völkisch tudomány hivatalos képviselői sohasem emelkedhettek fel.

Két Európát ismerem ma — mon-dotta. — Az EWAG-on kívüli és az EWAG-on belüli Európát. Az első, az EWAG szervezetén kívül álló Európa ma kétségbevonhatatlanul súlyos vál-ság tüneteit mutatja fel. Az az oka ennek, hogy olyan javakat termelnek, melyek az értékesítés folyamán nem érik el remélt értéküket, mint a gabo-na, vagy amelyek a fogyasztás hiánya, helyesebben a vevőképesség hiánya miatt a piacon eladatlanul hevernek, mint a legtöbb iparcikk. Jelentékeny emberi munkaerő marad kihasználatla-nul, amit a hihetetlen mértékben fellépő munkanélküliség igazol, s ennek az a következménye, hogy a munkanélkü-lik fogyasztása ellenérték nélkül esik a közösség terhére. Es elégtelenek a fizetési eszközök is, így állt elő az a helyzet, hogy gabona van bőségben, de nincs, aki megvásárolja, s van elég munkaerő, de értéktelen, nincs, aki ki-használja. Ha ezt a két, ma értéktelen dolgot kicserélhetnők egymással, mind kettő értékéhez juthatna s ebben a cse-reben az arany fölöslegessé is válnék teljesen.

Az arany helyett olyan valutát kellene megteremtünk, mely az egész társadalom garanciájával megindíthat-ná a jószágok és a munka kicserélését s amely olyan általános munkafolyama-tot hozna működésbe, hogy megszűnhet-ne a munkanélküliség s a megújódott termelés, forgalom, fogyasztás új ener-giát önthetnének a mai szerzesetlen, bomladozó, csiggedt és kilátások nél-kül éhező társadalomba.

Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Dubarry

Operettbemutató a Magyar Színházban november 16-án

„Ragyogó kiállítású látványos operett” — így hirdeti a színpad Dubarryt. Ami való igaz és Ihász-Feketék derekasan igyekeztek ragyogó kiállításban bemutatni a nagy operettet. Meglepően szép díszletek hatásos fekete háttér egyes képekben, szép kosztümök, jó zenekar.

Csak az előadásban voltak muló indisz-pozíciók. Borowsky, aki az első férfi-szerepet játszotta, berekedt. Öt napon át szakadatlanul próbált, énekelte, játszott. Csak aki látta valaha, hogyan készül a színpadi teljesítmény, mennyi fizikai és idegmunkával, gátlások letörésével — meg tudja érteni, hogy egy művész forszírozott munkája is megbosszulja magát. A kitünő színész játékaival ellen-súlyozta az énekbeli hiányokat, amik egy pihent nap után megszűntek.

Szabó Ica Jeanne nagy szerepében dus és harmonikus szépséggel és iskolázott, meleg, megkapó hangjával uralkodott a darabban. Kőszegi Margit a ballet mesternőt játszotta bő és egészséges hu-morral. Táncszáma újráznia kellett. Hegyesi Ica a kicsi Margót játszotta csapongó derűvel. Luxemburg marsallné Juhász Eta alakította élvezetesen, majd-nem groteszkül. A férfiszereplők közül Horvát László új oldaláról mutatkozott. Dubarry gróftól játszotta és énekelte. Éneke éppolyan tiszta és kellemes volt, mint amilyen egyszerű és művészielen leegyszerűsödött a játéka. Fekete Mihály a királyt játszotta sok kedves bonhomia-vál. Ihász Aladár Brissac márkít enyhé kretenizmussal. Nagyon élvezetes volt Bereng mint udvari ember és Szabadkai mint aggastyán. Horvát János, Tompa László, Csengeriné és mások is dícsérete-sen állottak meg helyüket. (sz.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:
Vasárnap d. u. 3 órákor: Madarász.
A temesvári operett társulat műsora a Magyar Színházban:
Szombaton este félkilenc órákor: Du-barry. Operett.

Vasárnap d. u. 3 órákor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.
Vasárnap d. u. 6 órákor: Dubarry. Operett.
Vasárnap este 9 órákor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.
Hétfő este félkilenckor: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.
Kedd este: Kék lámpás. Ujdonság.
Szerda este: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.
Csütörtök este: Bolond óra. Ujdonság.
Péntek este: Tessék beszállni. Operett premier.
Szombat este: Tessék beszállni.
Vasárnap d. u. 3: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.
Vasárnap d. u. 6: Tessék beszállni.
Vasárnap este 9: Tessék beszállni.
Helyárak: 10, 15, 20, 25, 30, 45.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA
Ma, szombaton 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vágyak éjszakája. Stefan Zweig Egő-titok c. művének filmváltozata. Fősz: Willy Forst, Hilde Wagener (Reinhardt.)

SELECT-MOZGÓ MŰSORA
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
A sas és a keselyű. Izgalmas repülő-film, eddig nem látott szenzációs felvételekkel. Főszerepekben: Frederic March, Carola Lombard.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA
Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor:
A láthatatlan gárda. Megrendítő kém történet. Főszerepekben: Brigitte Helm, Karl Ludwig Diehl, Theodor Loos.

Tolsztoj a 20. század mérlegén
Írta: Dr. Stern Ignác.
A világhírű író biográfiája napjaink megvilágításában.
Ara 10 lej
Kapható az Uj Kelet könyvostályában.

Az én talpam Okmatalp
Kevés pénzért soká tart
PALMA OKMA
tartóstatalp
nem árlik át,
tartóssága
csodával határos
Ezt kérje!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri kölcsönél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírtakéknak 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Csilárt és modern csőbutort készíti Grünwald Jacob fémpipari üzeme. Cluj C. Decebal 23, (v. Rudolf u.)

Csipekvarrás, függöny, ágyterítő, párnák montirozása, kelengyék készítése Wesselényi M. ucca 3. Weissmann R.

Válogatott gesztenyét, szilvát, diót, mogyorót, gombát szállít megfelelő előleg ellenében utánvétellel legutányosabban. Roóz, Tauti de sus, Balamare.

Piyamat, inget méret után legoelső-ban „Woja” fehérnemű üzemből kaphat Reg. Ferd. 65.

Keressék 4 vagy 5 szobás komfortos lakást belvárosban május 1-re, esetleg hamarabb is. Dr. Krausz, Piata Mihai Viteazul 3.

Héber, német okl. nyelvtanáró órákat ad, románul korrepetál olcsón. „Esetleg lakásért” jelígere.

Belvárosban uricsaládnál teljes ellátást keresek lehetőleg külön szobával, szolid árban „hivatalnoknő” jelígere a kiadóba.

Egyszobás, elő és fürdőszobás, esetleg konyhás lakást keresek. „Megfelelő” jelígere a kiadóba.

Kereskedők figyelmébe! Minden minőségű „Terno”-kendő és „Segesvári szőtes” legelőnyösebben Holländer Izák Cluj textil sátrában szerezhető be.

Zálogházi árverés lesz hétfőn a Braze-veanában.

Makulatura papir kicsiben és nagyban kapható Str. T. Vladimirescu 17.

Egy jól bevezetett tüzfarakatár teljes berendezéssel, 14 állatból álló istálló, 2 szoba konyhás ház irodával, elutazás miatt, sürgősen eladó. Hellmann, Pata u. 85, szám.

ZOMBAT, 1
ROYAL MO
Vágya
tefan Zweig
Fősz.:
WAGENER.
ma
ón: Tito Sch
aja) világhírű
OPEL
— A havann
lenforradalm
ewyorkból jele
ség sorozatos
lalt az ellenf
er- és robbant
még nem a
pületek előtt
gy személy me
ben több cuco
aloldali zavarg
as környéken
klattak ki. H
a szállítani ké
omjai alól.
— Egve lezul
ülögép. Párizs
et-Croydon vo
e Beauvais köz
keztében egy
ete ejtőernyős
aláltól. A gép
— Délspány
uhant egy tár
fé: A délspany
ben egy társas
nyarodójában k
a mélysebbe zu
és egy női utas
Flanellek ruhá
választékban,
Cluj, Re
— Ujabb lap
tétéről. Bécsből
cellári hivatal
totta Ausztria
Fahnet, a karls
garti Südfunk
— Házasság.
David ezután h
fé: Jóbarátaika
19-én, vasárnap
dinaud királyi
tandó esküvőjü
tés helyett.
— Közlebbre
logatás az oszt
ban. Bécsből je
egy hírlik, hog
nagyobb tisztoz
rában. A korm
teni Ausztria u
után fogja ala
vajlon minden
lanak-e, akik
nak állást a m
— Az elegáns
cipőt viselnek.
égyelmét a Win
— Pszichoan
nek Jeruzsálem
sok, Jeruzsálem
ezági zsidó bev
tukai egyesülete
célja egy pszic
litása önálló kl
zet vezetője o
pszichoanalitika
a nemzetközi p
alelnöke lesz. I
ki annakidején
intézetet alapít
lizis tudománya
latokban is egy
lyeknek. Dr. E
kájában dr. M
analitikai egyes
évek óta Tel-A
lansky, a berli
tense, dr. Seh
ge (Jeruzsálem
kai egyesület e
gatni. A tudon
nyezését és mu
páciával és érd

HIREK

ROYAL MOZGÓ ma, szombaton: „Vágyak éjszakája”

Stefan Zweig „Egő titok” c. novellája alapján. Fősz.: WILLY FORST, HILDE WAGENER. Ez a film vasárnap matinéjén is fut.

Fősz.: Tito Schipa (a világ első tenorisa) világhírnépe: URAK FRAKKBAN OPERETTSLAGER!

A havannai rendőrség ráakadt az ellenforradalmárok fegyverraktárára. Havannából jelentik: Havannában a rendőrség sorozatos házkutatások közben ráakadt az ellenforradalmár felkelők fegyver- és robbantószerkeztárára. Matanzasban még nem állott helyre a rend. A közpületek előtt öt bomba robbant s tizenegy személy megsebesült. A város közelében több cukorültetvényes házáit szél-áldozati zavargók felgyújtották. Cardeas környékén pedig egy személyvonatot feláztattak ki. Husz embert kellett kórházba szállítani két felborult vasuti kocsijai miatt.

Egyre lezuhan egy francia postarepülőgép. Párizsból jelentik: A Le Bourget-Croydon vonal egyik postarepülőgépe Beauvais közelében motorrabbanás közben lezuhant. A gép személyzetét a földön megsebesítették. A gép személyzetét a földön megsebesítették.

Délspanyolországban a mélységbe zuhan egy társasautó. Párizsból jelentik: A délspanyolországi Huéscar közelében egy társasautó a serpentin éles kanyarodójában kivágódott az úttestről és a mélységbe zuhan. Huszonhárom férfi és egy női utasa életüket veszítették.

Flanellek ruhára és pijamára legnagyobb választékban, legolcsóbban STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

Ujabb lapkíttilások Ausztria területéről. Bécsből jelentik: A szövetségi kancellári hivatal egy évi időtartamra kitiltotta Ausztria területéről a zürichi Rote Fahne-t, a karlsbadi Stimmét és a stuttgarteri Südfunk c. rádiószaklapot.

Házasság. Simon Margit és Brief David ezton hívják meg összes rokonait, jóbarátait és ismerőseit folyó hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor a Ferdinand király uti zsidó templomban tartandó esküvőjükre. Minden külön értesítés helyett.

Közelebről nem lesz nagyobb tisztogatás az osztrák köztisztviselők sorában. Bécsből jelentik: Politikai körökben egy hírlik, hogy közelebről nem lesz nagyobb tisztogatás a köztisztviselők sorában. A kormány előbb el fogja készíteni Ausztria új alkotmányát s csak aztán fogja alaposabban megvizsgáltatni vajjon minden posztion olyan egyének által-e, akik pozitív szemlében foglalnak állást a mai Ausztria mellett.

Az elegáns hölgyek Wimpasing hőcipőt viselnek. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a Wimpasing mai hirdetésére.

Pszichoanalitikai intézetet létesítenek Jeruzsálemben a német zsidó tudósok. Jeruzsálemből jelentik: a németországi zsidó bevándorlók egy pszichoanalitikai egyesületet alakítottak, melynek célja egy pszichoanalitikai intézet felállításának önálló klinikával együtt. Az intézet vezetője dr. M. Eitingen, a német pszichoanalitikai egyesület volt elnöke és a nemzetközi pszichoanalitikai szövetség alelnöke lesz. Dr. Eitingen professzor, aki annakidején a berlini pszichoanalitikai intézetet alapította és vezette, a lélekana lízis tudománya terén nemzetközi viszonylatokban is egyike a legnagyobb tekintélyeknek. Dr. Eitingent palesztinai munkájában dr. M. Wolf, az orosz pszichoanalitikai egyesület egykori elnöke, — aki évek óta Tel-Avivban lakik — dr. C. Smilansky, a berlini intézet egykori asszisztense, dr. Schalit (Haifa) és dr. W. Kluge (Jeruzsálem) a berlini pszichoanalitikai egyesület egykori tagjai fogják támogatni. A tudományos társaság kezdeményezését és munkáját a jövendő nagy szimpátiával és érdeklődéssel kíséri.

Vegyén
temesvári mentőegyesület sorsjegyet. Egy sorsjegy csak 50.— lej. Egyetlen húzás 1933 december 10-én. Kapható: **BANCA ILIESCU S. A. CLUJ,** vagy ezen bankház Erdély és Bánát területén levő fiókjai és ügynökségeinél. Postai megrendelésnél csatolandó a portó.

NYEREMÉNYEK:

Lej 250.000.—
Lej 100.000.—
Lej 50.000.—
Lej 25.000.—
stb. Egy sorsjegy ára csak 50 lei.

Orvosi hír. Med. univ. Dr. Katzer Ödön belgyógyász rendelését P. M. Vitteazul (v. Széchenyi tér) 2. szám alatt megnyitotta. Rendel. 10—12 és 3—6-ig.

Dollfuss vasárnap Gráeban mond beszédet. Bécsből jelentik: Dollfuss vasárnap Gráeban beszédet mond. A gyűlést nemzeti szocialisták meg akarják zavarni. Emiatt több mint negyven nemzeti szocialista vezetőt letartóztattak s a wölfersteini koncentrációs táborba szállították.

1 m. pijama flanel 17 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

Véres incidensektől tarkítva folyik a választási harc Spanyolországban. Madridból jelentik: A választási harc során több összeütközés történt a politikai ellenfelek között Sanguesaban, Jacaban, Logronoban és Pamplonában. A karhatalom letartóztatásokat eszközölt. A katalóniai Monserrathban fel akartak gyújtani egy zardát, de sikerült ezt megakadályozni.

Sarraut a parlament elé terjesztette a pénzügyi szanálási javaslatokat. Párizsból jelentik: A francia kamara tegnapi ülésén Albert Sarraut miniszterelnök be terjesztette a délelőtti minisztertanácsban elfogadott pénzügyi szanálási javaslatokat. Malvy, a kamara pénzügyi bizottságának elnöke közölte a törvényhozó testülettel, hogy a bizottság azonnal tárgyalás alá veszi a javaslatokat s kedden előterjesztik a plénum elé a bizottsági jelentést.

A szeszmonopól gyártmányok eladásáról és elosztásáról szóló végrehajtási utasítás (szindikátusok, elosztási lerakatok, szesz, borszesz, denaturálszesz és pálinkák eladása stb.) megjelent az 1933 november 13-i Mon. Officiálban. Teljes magyar fordítása kapható dr. Mandel Ferdinánd Irodában Cluj, Str. Memorandului 24. Ára 40, vidékre 50 lej.

Visszahívják a párizsi amerikai követet. Newyorkból jelentik: Jólinformált helyen egy hírlik, hogy J. Strauss párizsi amerikai nagykövetet közelébről visszahívják.

A szatmári zsidók előtt vigan futnak a moziban a bojkottált német filmek. Szatmárról jelentik: A németországi hitlerizmus fellángolásával szinte egyidejűleg az egész világ zsidósága szinte egy emberként bojkott alá vette a német ipari termékeket, hogy legalább ilyen módon fizessen vissza a német zsidók szenvedéséért. A kimondott bojkott szigorú betartását minden önzéletes zsidó becsületese kötelességének tartotta. — Csak igen kevesen voltak, akik nem esatlakoztak ehhez a mozgalomhoz és zsidó létükre úgy viselkedtek, mintha a német zsidók mértékeltlen szenvedései nekik nem volna szívügyük, és nem érezték parancsoló szükségét a megtorlásnak, amelynek egyedüli eszköze a bojkott. Szinte hihetetlen, de sajnos igaz, hogy Szatmáron is vannak, akik ezen gerinctelen „kevesek” közé tartoznak, és még a látszat kedvéért sem tartják be az önként vállalt bojkottot. Szatmárt önzéletes zsidóság lakja annál erősebben itütköz ki az a nagy érzébeli különbség, amely a két tábor elválasztja egymástól. Emezek nem hirdetik, de tartják a bojkottot. A „kevesek” csak hirdetik, de uton-uffélen megszegik azt. Pl. egy gicser német film kedvéért, amelynek megtekintését nem mulasztaná el széles a világért, még ha ezzel fel is rugja a bojkott szent parancsát. Fő a szó rakozás. Nem baj, ha a film németországi termék. Csoda-e azután, ha a mozi direktor egy pillanatra sem vette komolyan a nagy garral behirdetett bojkottot? Nem ám, nem vette komolyan, mert ismerte gerinctelen szatmári zsidó polgártársainkat, akikben — tisztelet a kivételnek — nem is csalódott, mert továbbra is hű látogatói maradtak a mozinak, még ha méteres betük is ordították a plakátokról, hogy ma „UPA” vagy más gyártmányú német film van műsoron. A direktor ma is sorra hozta a német filmipar „remekait” zsidó polgártársaink pedig engedelmesen viszik a mozipénztárhoz obulusaikat a zsidóverő német tőke gyarapítására és a saját gerinctelenségük legnagyobb szegényére. (f. m.)

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

6000 m. flanel és más téli áru gyári áron STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

Kis hírek Hitler Németországból. Berlinből jelentik: Nadolny, a Moszkvában kinevezett német követ megérkezett új állomáshelyére. — A lengyel-sziléziai Bönigshütte közelében egyik bányában földomlás két bányászt elzárta a külvilágtól. Megmentésükre azonnal megindították a munkálatokat. — A csehszlovák külügyminisztériumban kieserlik a Németországgal kötött kölcsönös szociális biztosítási egyezmény ratifikációs okmányait. Az egyezmény december elsején fog életbe lépni. A Kladderadatsch berlini élelaptop és a Magdeburger Zeitungot kitiltották Csehszlovákia területéről.

6000 m. flanel és más téli áru gyári áron STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

Hírek Dubarry operettről

Dubarry operett zenéje csodálatos zene
Dubarry szövege mulattató
Dubarry díszletei ragyogóak
Dubarryt Alpár Gitta szerepét Szabó Ica énekli

Dubarryban lép fel először Fekete Mihály

Dubarry főszerepeit Ihász Aladár, Borovszki Oszkár, Hegyesi Ica, Bereng Béla, Kornai Sándor, Horvath László, Szabadkai Miklós játszik

Dubarryhoz hasonló kiállítás, disz, pompa, fény nem volt még s inpadon Dubarry helyárai 10, 15, 20, 25, 30, 45 Dubarry szombaton este fél kilenckor és vasárnap d. u. 6 órakor szerepel a műsoron Zsindelyezik vasárnap délután 3 órakor és este 9 órakor is színre kerül

NAPRÓL NAPRA

A Credit Municipal árverés alá bocsátotta a Dolly Sisters régebben ismert két tősgyök tagjának Dolly Janesinak ékszerait, amelyeket a nyár folyamán zálogosított el cannesi tartózkodása alkalmával. A variété színpadtól visszavonult művészno a játékkasszában sokat vesztett s ezért zálogosította el ékszerait, amelyek közül egy négyszögletes, ötvenegy karátos briliánsal ékített gyűrű négy millió frankot ér. Ugy hírlik, hogy Dolly Janes el fogja adni függőkeretes, márvány uszómédenés fontainebleau kastélyát is.

A legközelebbi Pola Negri film a napokban kerül bemutatásra Párizsban. A film meséje a második császárság korában játszódik.

Giuseppe Fagnani olasz autóversenyző a svájci Lugano közelében tartott autótúra-versenyen kocsijával kilométerköreket szaladt neki, felborult, koponyatörést szenvedett s a kórházban meghalt.

Nem találják az Óceánon segélykérő jeleket leadott tehergőzösöket. Londonból jelentik: Az ir partoktól 500 kilométer távolságban segélykérő jeleket leadott tehergőzösöket a kiküldött segélyhajók és repülőgépek személyzete nem találja. Nem látták sehol a viharos Óceánon a tehergőzösek egyikének mentőcsónakokba szállított 27 főnyí legénységét sem.

6000 m. flanel és más téli áru gyári áron STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

1 m. flanel, ruhára 21 lej STEA-nál Cluj, Regele Ferdinand 9.

NYILTTÉR *)

A nagyváradi „Népünk” mult heti számban egy cikk jelent meg, amely a gyulai főrabbi ur ellen rágalmatokat tartalmaz. A cikk állításai valótlanok és közlése csak bosszu műve lehet, a lap informátora pedig egy elvetemedett hazug ember. Csodálkozom, hogy a „Népünk” helyet ad hasábjain ilyen nyilvánvaló rágalmaknak.

Cluj, 1933. november 17.

Goldberger Arthur

(E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, november 18.

Bukarest, 18.15: Rádiózenekar. — 19: Grammfón, 20.45: Dalest.

Budapest, 6.45: Torna. 12.05: Kvartett. 4: Mesedélután. 5: Magyar nóták. 6.30: Zenekari hangv. 9: Vidám est. 11: Cigányzene.

Bécs, 22.40: Tánclemezek. Berlin, 20.05: Tarkaest. Breslau, 20.10: Strauss operett. München, 20: Mandolin. Stuttgart, 20.10: Tarkaest. Svájc Romand Adó, 20: Kamarazene. Stockholm, 17.45: Grammfón. Prága, 19: Smetana opera.

